

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

20 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2017, în privința inculpatului

*Rotaru Valeriu XXX, născut la
XX XXXX XXXX, originar și locuitor al XXXXX,
XXXXX, cetățean al R. Moldova, fără antecedente
penale.*

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 15.03.2017 – 10.04.2017,
instanța de apel: 12.06.2017 – 12.09.2017,
instanța de recurs: 21.11.2017 – 20.12.2017.*

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău din 10 aprilie 2017, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Rotaru Valeriu a fost condamnat în baza art. 27, 145 alin. (1) Cod penal la 6 ani și 8 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, începând din 17.08.2016, cu includerea perioadei aflării în arest preventiv de la 02.09.2012 până la 26.12.2012.

2. Instanța de fond a constatat că la 02 septembrie 2012, aproximativ ora 07⁰⁰, aflându-se în incinta Secției Chirurgie Toraco-abdominală a Centrului Științifico-practic de Chirurgie Pediatrică „Natalia Gheorghiu” al USMF „Nicolae Testemițeanu”, Clinica Universitară de Chirurgie, Reanimatologie și

Anesteziologie Pediatrică, nr. 1, amplasată pe str. Burebista, 93, mun. Chișinău, și având intenția de a săvârși omor, inculpatul Rotaru Valeriu i-a aplicat cu un cuțit multiple lovituri în regiunea gâtului, abdomenului și membrilor superioare părții vătămate Bacioi Tatiana, provocându-i plăgi tăiate înțepate, însă, din cauze independente de voința lui, intențiile sale criminale n-au fost duse până la capăt, deoarece a fost stopat de către un angajat al instituției, după care imediat i-a fost acordat ultimei ajutorul medical necesar.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut vina integral, solicitând examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, că aceste probe dovedesc integral vinovăția lui și i-a încadrat acțiunile în baza art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, adică tentativa de omor a unei persoane.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, că inculpatul a recunoscut vina și s-a căit sincer, a comis o infracțiune gravă, este caracterizat pozitiv, are la întreținere un copil minor și părinți invalizi, concluzionând că corectarea și reeducarea lui este posibilă doar prin izolare de societate.

3. Procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Botanica, Iana Daranuța, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie încasate de la inculpat în beneficiul statutului cheltuielile judiciare în sumă de 28.497 lei.

Apelanta a indicat că instanța de fond nu a luat în considerare prevederile art. 385 alin. (1) Cod de procedură penală și nu s-a expus referitor la încasarea de la inculpat a cheltuielilor de judecată în folosul statului.

Astfel, în rechizitoriul au fost indicate cheltuielile judiciare suportate, și anume conform Hotărârii cu privire la tarifele pentru serviciile medico-sanitare nr. 1020 din 29.12.2011, în total au fost suportate 6002 lei din bugetul de stat, pentru efectuarea expertizelor (pct. 2142.6 - 1 expertiză - 4643 lei; pct. 2161 - 1 investigație - 915 lei; pct. 2173 - 8 microobiecte a câte 45 lei, în total-360 lei; 2191.20 - 1 examinare - 84 lei).

Conform certificatului prezentat de către Direcția finanțe a Inspectoratului General al Poliției, pentru extrădarea inculpatului din Federația Rusă, au fost suportate din contul bugetului de stat 22.495 lei, inclusiv: diurna: - 3 zile x 40 euro (conform HG nr. 10 din 05.01.2012) = 120 euro x 21,183 (cursul valutar la data plecării) x 2 persoane = 5068,40 lei; - cazare: 2 zile (3970,80 lei) x 2 persoane = 7941,60 lei; - transport: bilete avia 3741 lei x 2 persoane + 2003 lei (bilet pentru infractor) = 9485 lei.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2017, apelul a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

De la inculpat s-a încasat în beneficiul statului cheltuielile judiciare legate de extrădarea lui din Federația Rusă, în mărime de 22.495 lei. Celelalte cerințele au fost respinse ca neîntemeiate.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

Instanța de apel a reținut că acuzarea a solicitat încasarea sumei de 28.497 lei ca cheltuieli de judecată, din care 6002 lei cheltuiți pentru efectuarea expertizelor

(pct. 2142.6 - 1 expertiză - 4643 lei; pct. 2161 - 1 investigație - 915 lei; pct. 2173 - 8 microobiecte a câte 45 lei, în total - 360 lei; 2191.20 - 1 examinare - 84 lei).

Prin prisma art. 227-229 Cod de procedură penală, suma solicitată de acuzare în mărime de 6002 lei, pentru efectuarea expertizelor, nu constituie cheltuieli de judecată, este neîntemeiată și nu poate fi pusă în sarcina inculpatului.

În conformitate cu art. 143 Cod de procedură penală, plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

Conform art. 34 alin. (3) din Legea cu privire la expertiza judiciară, constatările tehnico-științifice și medico-legale nr. 1086-XIV din 23 iunie 2000, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt achitate din bugetul de stat, cu excepția cazurilor când aceasta se solicită de către părțile la caz.

Cheltuielile pentru efectuarea expertizelor în mărime de 6002 lei, sunt efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probelor necesare pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului, iar normele procedurale nu prevăd achitarea din contul condamnatului a cheltuielilor judiciare care constituie cheltuieli de expertiză judiciară, necesară a fi efectuată în cadrul procesului penal.

Totodată, solicitarea acuzării privind încasarea cheltuielilor de judecată în beneficiul statului pentru extrădarea inculpatului din Federația Rusă în Republica Moldova, în mărime de 22.495 lei, este întemeiată, acestea urmând a fi încasate din contul inculpatului.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a indicat că instanțele de fond și de apel nu au luat în considerație că în cadrul cauzei penale, de către stat au fost suportate cheltuieli în sumă de 6002 lei la realizarea expertizelor, sumă ce urma a fi încasată de la inculpat în beneficiul statului conform prevederilor art. art. 227-229 Cod de procedură penală, iar instanța, contrar prevederilor art. art. 385 alin. (1) pct. 14), art. 397 pct. 5) Cod procedură penală, nu a dispus astfel.

Legiuitorul a expus suficient de clar în art. 229 Cod de procedură penală, obligativitatea suportării cheltuielilor judiciare de către condamnat.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Sub acest aspect se reține că recursul este fondat și pe temeiurile din art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

Însă, în recursul respectiv, în pofida prevederilor enunțate, nu este specificat, în raport cu relevanțele conținute în partea descriptivă a hotărârilor contestate, asupra căror motive concrete din apelul acuzării nu s-ar fi pronunțat instanța, care ar fi esența erorilor concrete de drept și a circumstanțelor că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, fiind omisă în totalitate și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens (*pct. 5. din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă că recursul declarat nu întrunește condițiile de conținut în partea vizată, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al acuzării cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica și să se expună, apoi, asupra unor temeiuri neargumentate legal de recurent.

Or, conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul de pe rol, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 2. și 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind soluția încasării cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor judiciare în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală, corect ținând cont de prevederile art. 385 alin. (1) pct. 14), 227 alin. (1) și (3), 143 alin. (1) pct. 1), 2), alin. (2) Cod de procedură penală, care prescriu expres că la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare, suportate pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate, expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea cauzei morții, gradului de gravitate și a caracterului vătămărilor integrității corporale, iar plata acestor expertize judiciare se face din

contul mijloacelor bugetului de stat, instanțele just, argumentat și în limitele competenței legale statuând că, în speță, cheltuielile pentru efectuarea expertizei medico-legale a părții vătămate urmează a fi făcute din contul mijloacelor bugetului de stat, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apelul acuzării.

Pe lângă aceasta, recursul ordinar, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele au apreciat circumstanțele cauzei în latura cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor judiciare.

Însă, pornind de la relevanțele art. 229 alin. (1) și (3), 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, instanța de judecată *poate* obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, instanța *poate* elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în aspectul cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor judiciare în alt sens decât cel pe care îl propune acuzarea este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursurile ordinare la fel este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în acest recurs au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 3. – 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul de pe rol este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2017, în privința inculpatului Rotaru Valeriu XXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 17 ianuarie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco